Veertig jaar Korps Commandotroepen

1942 - 22 MAART - 1982

MS Het Koninklijk Besluit nr 41 van 19 oktober 1953 bepaalt dat als de oprichtingsdatum van het Korps Commandotroepen zal worden beschouwd 22 maart 1942. De achtergrond van die beslissing was, zoals in het hierna volgende artikel „Commando's, hun ontstaan en evolutie" wordt verhaald, dat op die datum de eerste Nederlandse militairen in het Verenigde Koninkrijk onder oorlogsomstandigheden zijn begonnen aan hun commando-opleiding, die beoogde het de Duitse tegenstanders in bezet Europa zo zuur mogelijk te maken. Het gevolg van die datering is nu, dat drie weken na het verschijnen van dit nummer van de Militaire Spectator, het veertigjarige bestaan wordt gevierd van een korps dat weliswaar jong is maar desondanks een unieke plaats inneemt in de organisatie van de Koninklijke landmacht.

Van de oorspronkelijke bedoeling van de commando's wijkt het huidige patroon duidelijk af. In de dagen na de rampzalige ineenstorting van de Franse verdediging in 1940 ontstaan, was het oogmerk de commando's te doen optreden in de rol van „a steel hand from the sea", zoals Churchill het uitdrukte; zij moesten de vijand wegsleuren uit zijn kustverdedigingsopstellingen en in een volgend stadium samen met hun evenknie, de Amerikaanse Rangers, de spits afbijten bij amfibische aanvalsoperaties. Die opzet uit de prille jeugd van dit type keurtroepen werd met succes in praktijk gebracht. De commando's bewezen hun waarde bij het aftasten van de Duitse posities benoorden de Poolcirkel, vochten zij aan zij met de partizanen in de Balkan, zwommen met geheime opdrachten aan land waar de vijand heerste over de kusten van de Atlantische Oceaan, Middellandse Zee of Grote Oceaan, en kwamen in bijna elk operatietoneel wel in actie. Opgeleid om te vechten zonder steun van artillerie en andere zware ondersteuningswapens hebben zij zich moeten ontwikkelen tot de onovertroffen infanterie waarvoor Hitler zozeer beducht was dat hij bevel gaf hen na gevangenneming onverwijld dood te schieten.

Maar al is dan de huidige taak afwijkend van de aanvankelijke, de hoge kwaliteit is wel degelijk gehandhaafd. Uiteraard is het niet gemakkelijk, in volle vredestijd een motivatie te verzekeren die overeenstemt met die van de verbeten vechters uit de Tweede Wereldoorlog, maar het hedendaagse commandotype munt wel degelijk uit door een hoge graad van gevechtsbereidheid en een uitstekend moreel voor het volbrengen van de zware oorlogstaken. Daaruit mag terecht worden geconcludeerd dat het thans jubilerende korps erin is geslaagd de beste tradities van zijn roemrijke voorgangers onverkort te bewaren, te koesteren en te cultiveren, en vooral door te geven en over te dragen op de jongere generaties.

Ook in de modernere versie is de commando – momenteel waarnemer-verkenner met een zeer bijzondere opdracht – nog steeds te beschouwen als een hoogwaardige infanterist. De noodzaak een zekere parate sterkte op te leveren zonder de eerste-oefeningstijd van de dienstplichtigen te verlengen, impliceert dat van de totale diensttijd slechts een beperkt – eigenlijk zelfs *te* beperkt – gedeelte kan worden besteed aan opleidingsdoeleinden. Het ligt daarom ook voor de hand dat de behoefte aan nieuw te scholen waarnemers-verkenners in eerste instantie bij voorkeur zal worden gedekt uit het aanbod van dienstplichtigen die zich vrijwillig daarvoor hebben opgegeven. Het grote aantal gegadigden laat een verantwoorde voorselectie ruimschoots toe. Dat komt dan natuurlijk wèl neer op een feitelijke kwaliteitsafroming van de betrokken lichtingsploegen – een verschijnsel overigens dat inherent is aan het vullen van als elite bekend staande eenheden met vrijwilligers uit het dienstplichtigenbestand – en het betekent ongetwijfeld een vergemakkelijken van de taak van het instructieve kader. Daartegenover moet worden erkend dat commandanten en instructeurs van „gewone" infanterieschoolcompag-

nieën niet geheel ten onrechte vanwege een dergelijke afroming van enige naijver doen blijken, zij het dat hun eventuele taakverzwaring uiteraard slechts procentueel kan zijn.
Anderzijds moet worden beseft dat het Korps Commandotroepen de „kwaliteitsroof" ten dele ook weer compenseert, en wel door de veelzijdige steun die het korps moet verlenen aan andere opleidingseenheden die officieren en onderofficieren afleveren aan de Koninklijke landmacht (gevechtscursussen voor cadetten en leerlingen van OCOSD en KMS) en aan parate infanteriebataljons (Pantserstorm); in sommige gevallen zou ook de parachutistenopleiding daartoe kunnen worden gerekend.

Toch is in dat verband een enkele kritische kanttekening gewettigd. Het Korps Commandotroepen moge dan befaamd zijn om de superinfanteristen die het in de loop der jaren met grote regelmaat heeft weten te produceren, het is zeer de vraag of dat wel moet worden beschouwd als een exclusief specialisme waarvoor alléén het KCT competent zou moeten zijn. Het gevaar is immers zeker niet denkbeeldig dat bij verschillende bataljonscommandanten de mening post vat dat zij en hun kader niet behoeven te streven naar dat hoge kwaliteitsniveau, omdat de verantwoordelijkheid daarvoor bij het KCT zou liggen. Een berusten in de huidige gang van zaken, en een continueren daarvan, zou ernstig moeten worden betreurd als dat zou verhinderen dat binnen de verschillende bataljons wordt gezorgd voor „kerninstructeurs" die, eventueel na een gerichte opleiding door het KCT, in staat zijn superinfanteristen te kweken binnen het eigen bataljon en onder éígen verantwoordelijkheid. Het zou, na al die jaren, toch eigenlijk zo moeten zijn dat de door het Korps Commandotroepen onderwezen vaardigheden zich als een olievlek door heel de Koninklijke landmacht hadden verbreid, zodat het KCT zich verder niet meer zou moeten concentreren op wat toch in wezen oneigenlijke taken voor dat korps zijn.

Een nagenoeg gelijkluidende opmerking mag worden gemaakt bij de verantwoordelijkheid voor de parachutistenopleiding en vooral het onderhouden van die vaardigheid bij personeel waarvoor dat niet tot het functie-eisenpakket behoort. Het valt natuurlijk toe te juichen als jonge adspirant-beroepsofficieren en -onderofficieren hun sportieve instelling ook in de derde dimensie willen bewijzen en zich gaarne tooien met het bijbehorende borstonderscheidingsteken; de keerzijde van de medaille is wel dat het KCT zich dientengevolge ook op dat gebied ziet belast met oneigenlijke taken. Ter vergelijking diene dat toch ook de School voor Militair Lichamelijke Opvoeding niet werd belast met de centrale verantwoordelijkheid voor MLV, GMZ, ZMV en NSF-diploma's en het onderhouden van de daartoe verworven vaardigheden! Misschien zou een op basis van vrijwilligheid te volgen parachutistenopleiding voor hen wier functies dat niet noodzakelijk doen zijn, maar beter worden „uitbesteed" bij een externe organisatie; het zou wellicht de effectiviteit van het KCT voor interne taken nog kunnen vergroten.

Na vorenstaande aantekeningen in de marge moge deze inleiding op dit, deels aan het veertigjarige bestaan van het Korps Commandotroepen gewijde, nummer van de Militaire Spectator worden besloten met een hartelijke gelukwens aan de jubilaris en allen die tot dat voortreffelijke korps hebben behoord dan wel nog behoren. Het lijdt geen twijfel of de viering van het jubileum zal de commando's in uitzonderlijk grote aantallen naar Roosendaal doen reizen, alleszins begrijpelijk voor wie de voorbeeldige saamhorigheid van de Groene Baretten kent. De Nederlandse krijgsmacht verheugt zich met die allen, en wenst hen toe dat komende generaties commando's tot in lengte van dagen het trotse vaandel met ARAKAN, WESTKAPELLE, ARNHEM, EINDHOVEN, NIJMEGEN, VLISSINGEN, DJOKJAKARTA, MIDDEN-SUMATRA met ere mogen hoog houden!

KONINKLIJKE VERENIGING TER BEOEFENING VAN DE KRIJGSWETENSCHAP

Bijeenkomst 8 maart 1982

Zie de aankondiging op blz. 106 in dit nummer